

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา ส23101 สังคมศึกษา

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เวลา 8 ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ 2 อริยสัจ 4

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 1.1 ม.3/6 อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 1.1 ม.3/7 เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน และการมีครอบครัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ได้อย่างมีเหตุผล (K)
- 2) วิเคราะห์การนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (S)
- 3) นำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)
- 4) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน (A)

3. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• อริยสัจ 4 • ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น 5 - ไตรลักษณ์ • สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) - หลักกรรม (วิภูษะ 3) - ปญจธรรม 3 (ตัณหา มานะ ทิฏฐิ) • นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) - อตถะ 3	• พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
• มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) - มรรคมืองค์ 8 - ปัญญา 3 - สัมปยุตธรรม 7 - บุญกิริยาวัตถุ 10 - อุบาสกธรรม 7 • มงคล 38 - มีศิลปวิทยา - พบสมณะ - พึ่งธรรมตามกาล - สนทนารธรรมตามกาล • การปฏิบัติตนตามหลักธรรม	

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อริยสัจ ความจริงอันประเสริฐ ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจชีวิต และอยู่ร่วมกันอย่างมีสติ สอนให้ตระหนักว่าชีวิตมีปัญหาต่าง ๆ เป็นเรื่องธรรมดา แต่สามารถเรียนรู้ เพื่อเข้าใจสาเหตุของปัญหาแล้วใช้หลักธรรมเพื่อแก้ปัญหาด้วยสติ ปัญญา อันจะนำมาสู่การดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. ระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสืบสอบความรู้ : 5Es Instructional Model)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

กระตุ้นความสนใจ

1. ครูตั้งคำถาม “อะไรทำให้เราทุกข์ที่สุดในชีวิตที่ผ่านมา ให้นักเรียนเขียนใส่กระดาษโน้ต แล้วให้แต่ละคนไปติดบนกระดาน ตามช่องหัวข้อที่ครูกำหนด
2. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่าสิ่งที่ทุกคนเขียนเป็นความทุกข์แบบต่าง ๆ ซึ่งในมุมมองของพระพุทธศาสนา ความทุกข์มีต้นเหตุ และมีทางแก้ที่ชัดเจน ด้วยหลักธรรมอริยสัจ 4
3. ครูตั้งคำถามเพิ่มเติม เช่น
 - หากทุกข์คือการสอบไม่ผ่านในรายวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนคิดว่าสมุทัยของเรื่องนี้คืออะไร
 - หากกรณีดังกล่าวนี้โรคคือการสอบผ่านได้คะแนนดี มรรคควรมีแนวทางอย่างไร
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แล้วเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน และตั้งคำถามเพื่อการเรียนรู้หลักธรรมอริยสัจ 4 เช่น
 - เราสามารถนำหลักธรรมอริยสัจ 4 มาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

ขั้นสอน

สำรวจค้นหา

1. ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ แล้วให้นักเรียนที่เป็นทุกข์กับเหตุการณ์เหล่านั้นยกมือ และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เช่น
 - ไม่พอใจในรูปร่างหน้าตาตัวเอง คิดว่าตัวเองไม่สวย ไม่หล่อ (รูปจันทร์)
 - เครียดเมื่อเพื่อนหายไป ไม่ตอบแชต (เวทนาจันทร์)
 - ดีใจเมื่อครูชม แต่ทุกข์เมื่อโดนตำหนิ (เวทนาจันทร์)
 - จำคำล้อเล่นของเพื่อนได้ แล้วเก็บมาคิดจนร้องไห้ (สัญญาจันทร์)
 - คิดฟุ้งซ่านเรื่องสอบ เรื่องอนาคตว่าจะเรียนต่อที่ไหน (สังขารจันทร์)
 - ได้ยินคนแอบนินทาแล้วรู้สึกแค้น (วิญญานจันทร์)
2. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่าเหตุการณ์เหล่านี้เป็นทุกข์ สอดคล้องกับหลักธรรมขั้น 5 คือสิ่งที่รวมกันเป็นชีวิตเรา แต่จริง ๆ แล้วขั้น 5 เปลี่ยนแปลงได้ตลอด และทำให้เกิดทุกข์ได้เสมอ ถ้าเรารู้เท่าทันขั้น 5 ก็จะไม่ทุกข์กับมันมาก
3. ครูเปิดคลิปภาพยนตร์สั้นที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมไตรลักษณ์เพื่ออธิบายความไม่เที่ยง เช่น ซีรีส์ที่กำลังเป็นที่นิยมของวัยรุ่นที่ตัวละครเคยรักกัน แต่สุดท้ายต้องเลิกกัน เพื่อเชื่อมโยงและอธิบายกับไตรลักษณ์ เช่น
 - อนิจจัง ความรักไม่แน่นอน วันหนึ่งรักกัน แต่ต่อมาอาจเลิกกันได้
 - ทุกขัง เวลาทะเลาะหรือเลิกกัน ต่างคนต่างเจ็บปวด

- อนัตตา ไม่มีใครเป็นของใครจริง ๆ ความรู้สึกก็เปลี่ยนได้ ไม่ใช่ตัวตนถาวร
4. ครูแสดงตัวอย่างการตีรูปภาพส่มแจกให้นักเรียน เช่น รูปรถ บ้าน ตึกตา คนหิวน้ำ คนโกรธ คนป่วย ร่างกาย อวัยวะ ให้นักเรียนจะร่วมกันวิเคราะห์รูปภาพที่ได้รับ แล้วเชื่อมโยงกับความรู้เรื่อง ไตรลักษณ์

อธิบายความรู้

5. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมเรื่อง ทุกข์ อันประกอบด้วยขั้น 5 และ ไตรลักษณ์ ให้นักเรียนตระหนักถึงความปกติของโลก
6. ให้นักเรียนจับคู่ ทำใบงานที่ 3.2 เรื่อง อริยสัจ 4 ตอนที่ 1 แล้วอภิปรายคำตอบร่วมกัน

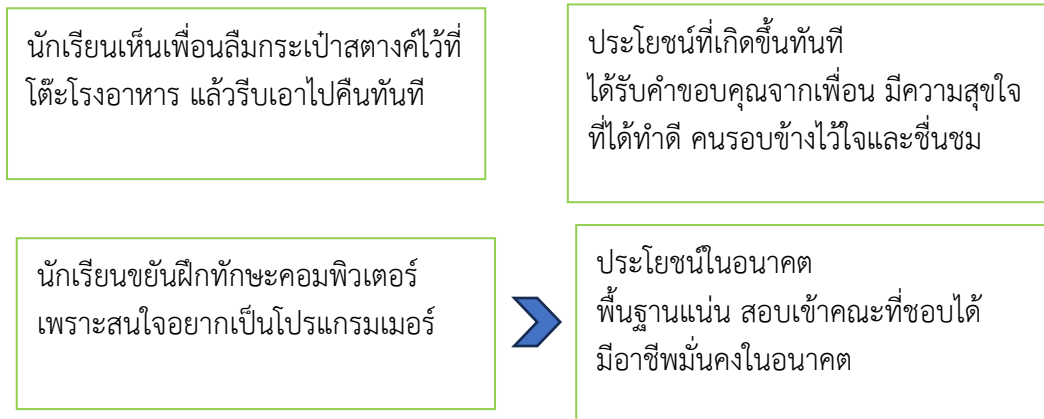
ชั่วโมงที่ 2

ขั้นสอน

อธิบายความรู้

- ครูใช้สื่อ Smart PowerPoint อธิบายหลักธรรมเกี่ยวกับสมุทัย (ธรรมที่ควรละ) ได้แก่ วัฏฏะ 3 และใช้หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของ อจท. ประกอบการอธิบายเกี่ยวกับเรื่องสังสารวัฏ คือ การเวียนว่ายตายเกิดของมนุษย์
- ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ความสอดคล้องหลักธรรมสมุทัย เช่น
 - ในห้องเรียนมีของเล่นใหม่ นักเรียนคนหนึ่งเห็นแล้วรู้สึก “ต้องได้เป็นของตนเองเท่านั้น” จึงทะเลาะแย่งของเล่นกับเพื่อน
(สอดคล้องกับ : ตัณหา ความทะยานอยาก)
 - นักเรียนโกงข้อสอบ อธิบายด้วยหลักธรรมวัฏฏะ 3
(กิเลสวัฏฏะ นักเรียนอยากได้คะแนนดี เพื่อให้พ่อแม่ภูมิใจ → เกิด ความอยาก (ตัณหา) และ ความกลัว (โมหะ)
กรรมวัฏฏะ เลยแอบดูโพลี แอบลอกเพื่อน → กระทำผิดศีล (ทุจริต) เพราะกิเลสนำ
วิบากวัฏฏะ ผลคืออาจถูกจับได้ → ถูกหักคะแนน → อับอาย → พ่อแม่ผิดหวัง
หรือถ้าไม่ถูกจับ → เกิดนิสัยเคยตัว → ทำผิดมากขึ้นในอนาคต → เกิดทุกข์จากผลของกรรม และอาจเวียนกลับไปสู่กิเลสใหม่)
- ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ให้นักเรียนนำหลักธรรมปัญจธรรม 3 สะท้อนข้อคิด เช่น
 - ในกลุ่มทำงาน มีนักเรียนคนหนึ่งคิดว่าตนเองเก่งที่สุด จึงไม่ยอมฟังความคิดเห็นของเพื่อน ๆ จนงานกลุ่มล้มเหลว
(สอดคล้องกับ “มานะ” (ความถือตัว) ได้แง่คิดว่า การคิดว่าตนเองเหนือกว่าผู้อื่นเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกัน)
 - ในกิจกรรมอภิปราย นักเรียนคนหนึ่งยืนยันกรานว่า “ต้องเป็นวิธีของฉันเท่านั้น” แม้จะมีข้อเสนออื่นที่ดี แต่เขาไม่ยอมเปิดใจรับฟัง จนกลุ่มต้องเสียเวลาและแตกแยก
(สอดคล้องกับ “ทิฐิ” (ความยึดมั่นในความคิดเห็น) ได้แง่คิดว่า การยึดมั่นในความคิดเห็นของตนเอง เป็นสาเหตุของความขัดแย้ง แต่หากรู้จักเปิดใจก็จะเข้าใจกันได้)

4. ครูสุ่มนักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ปญฺญจธรรม 3 สะท้อนให้เห็นถึงกิเลสทั้ง 3 เป็นสิ่งที่ขัดขวางความ เข้าใจ และการปฏิบัติตามพุทธธรรม คือ “ทำให้เกิดความทุกข์ในใจ เกิดความวุ่นวายสับสน มองปัญหาผิดความ เป็นจริง ”
5. ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่ออธิบายหลักธรรมอฏฺฐะ 3 เช่น

6. ครูและนักเรียนอภิปรายเชื่อมโยงการนำหลักธรรมอฏฺฐะ 3 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประโยชน์ที่ได้รับ
(แนวการอภิปราย ทำให้เราเห็นประโยชน์ของการดำเนินชีวิต ทั้งในปัจจุบัน อนาคต และประโยชน์สูงสุดทางธรรม เช่น ปัจจุบันอฏฺฐะ คือ ประโยชน์ที่ได้รับทันที เช่น การพูดดี ทำดี มีน้ำใจต่อเพื่อน จะทำให้เรามีความสุขและเป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง ประโยชน์ในอนาคต เช่น การเลือกคบเพื่อนดี มีวินัย และวางแผนชีวิตอย่างรอบคอบ จะช่วยให้เราเติบโตอย่างมั่นคง)

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นสอน

อธิบายความรู้

1. ครูนำเสนอเกี่ยวกับหลักธรรมมรรค 8 พร้อมยกตัวอย่างประกอบ
2. ครูยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตจริง ให้นักเรียนเชื่อมโยงกับหลักธรรม มรรค 8 เช่น

นิชชาอยากสอบติดคณะที่ชอบ จึงตั้งใจอ่านหนังสืออย่างจริงจัง

สมาธิ	เห็นชอบว่าการตั้งใจเรียนเป็นทางสู่อนาคตที่ดี
สมาสังกัปปะ	ตั้งใจแน่วแน่ ไม่หลงทาง ไม่ฟุ้งซ่าน
สมาวาจา	พูดให้กำลังใจตัวเอง
สมากรรมันตะ	ทำสิ่งที่ถูก เช่น อ่านหนังสือ ทำการบ้าน ฝึกทำโจทย์
สมาอาชีวะ	ไม่โกงข้อสอบ
สมาวายามะ	พยายามเอาชนะความขี้เกียจ ตั้งใจพัฒนาตัวเอง
สมาสติ	รู้ว่าตัวเองกำลังฟุ้งซ่านไม่มีสติเมื่อเล่นมือถือ จึงหันกลับมาอ่านหนังสือ
สมาสมาธิ	มีสมาธิ อ่านหนังสือได้นาน

3. ให้นักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ทำกิจกรรม “บันไดมรรคสู่นิพพาน” โดยปฏิบัติ ดังนี้

- (1) สุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม ทอยลูกเต๋า (หรือใช้วิธีสุ่มจำนวนได้ตามความเหมาะสม) โดยแต่ละช่องของบันไดงูจะมีคำถาม ให้นักเรียนตอบ ถ้าตอบถูกจะได้รับคะแนนตามที่ระบุในช่อง และมีโอกาสได้ทอยลูกเต๋ารีก 1 ครั้ง
 - (2) แต่ละกลุ่มจะมีโอกาสได้ทอยลูกเต๋ามากไม่เกิน 2 ครั้ง
ตัวอย่างคำถาม เช่น
 - การเข้าใจชีวิตว่าอะไรคือทุกข์ อะไรคือสาเหตุแห่งทุกข์ สอดคล้องกับหลักมรรค 8 ข้อใด (แนวตอบ : สัมมาทิฐิ)
 - การประกอบอาชีพค้าขายสุจริต สอดคล้องกับ หลักมรรค 8 ข้อใด (แนวตอบ : สัมมาอาชีวะ)
 - (3) ครูจะเฉลยและอธิบายคำตอบให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับมรรค 8 ข้อนั้น ๆ
 - (4) กลุ่มใดเดินทางไปถึงเส้นชัยนิพพานก่อน จะได้รับคะแนน x2 ในข้อนั้น
 - (5) จบเกมจะนับคะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
4. ครูใช้สื่อ Smart PowerPoint อธิบายหลักธรรม มรรค หลักธรรมที่ควรเจริญ

ขยายความเข้าใจ

5. ครูจัดกิจกรรม “สืบทุกข์ จับทางแก้” เพื่อเรียนรู้หลักธรรมอริยสัจ 4 ผ่านเรื่องราวรอบตัว เช่น จากข่าว ละคร ซีรีส์ เรื่องราวในชีวิตของนักเรียน โดยปฏิบัติ ดังนี้
 - (1) แบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม
 - (2) สืบค้นข่าว เหตุการณ์ ละคร ซีรีส์ เรื่องราวในชีวิตของนักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อหลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4 ตัวอย่างการวิเคราะห์ เช่น
 - สอดคล้องกับหลักธรรมใด
 - วิเคราะห์สถานการณ์เชื่อมโยงกับหลักธรรมในกรอบอริยสัจ 4
 - นำหลักธรรมอริยสัจ 4 มาวิเคราะห์สาเหตุของทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ การดับทุกข์ และแนวทางปฏิบัติไปสู่การดับทุกข์
 - (3) นำเสนอผลงานในรูปแบบที่กลุ่มสนใจ

ชั่วโมงที่ 4

ขั้นสอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจากกิจกรรม “สืบทุกข์ จับทางแก้”
2. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 3.2 เรื่อง อริยสัจ 4 ตอนที่ 2 เพื่อเขียนสะท้อนความรู้

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักธรรมอริยสัจ 4 สาระสำคัญของข้อหลักธรรม โดยร่วมกันสรุปเป็นแผนผังความคิดของแต่ละหลักธรรม
2. ครูตั้งคำถามสะท้อนคิดเพื่อเชื่อมโยงการนำหลักธรรมมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เช่น
 - เมื่อเราเกิดทุกข์หรือมีปัญหา สามารถนำหลักธรรมอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาอย่างไร
3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง แล้วนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ที่เรียนมา มาใช้ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา โดยยกตัวอย่างหลักธรรมที่นำมาใช้ และวิเคราะห์ให้เห็นการนำหลักธรรมไปใช้ในการแก้ปัญหา แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิด หรือรูปแบบที่ตนเองถนัด นำส่งครู
4. ครูให้ตัวแทนนักเรียน 1 คน ที่พร้อมจะเปิดเผยปัญหาของตนเอง เล่าประสบการณ์ให้เพื่อนฟัง เพื่อให้เห็นเป็นตัวอย่างในการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ หรือครูอาจยกตัวอย่างการนำหลักธรรมไปแก้ปัญหามาเล่าเป็นประสบการณ์ให้นักเรียนฟัง

ขั้นประเมิน

ตรวจสอบผล

1. ตรวจสอบงานที่ 3.2 เรื่อง อริยสัจ 4
2. ครูประเมินจากกิจกรรมกลุ่มตอบคำถาม เรื่อง บันไดมรรคสู่นิพพาน
3. สังเกตการนำเสนอและตอบคำถาม
4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
5. ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
6. ประเมินการนำเสนอผลงาน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินการนำเสนอผลงาน
7. ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
8. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ได้อย่างมีเหตุผล (K)	- ตรวจใบงานที่ 3.2 เรื่อง อริยสัจ 4 - การตอบคำถามจากกิจกรรม สืบทุกข์ จับทางแก้	- ตรวจใบงานที่ 3.2 เรื่อง อริยสัจ 4 - ข้อคำถามและแนวคำตอบ	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์การนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (S)	- การนำเสนอผลงาน - การตอบคำถามจากกิจกรรม บันไดสู่นิพพาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน - ข้อคำถามและแนวคำตอบ	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) นำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (K,S,A)	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
4) เห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักธรรมอริยสัจ 4 ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน (A)	- การตอบคำถาม - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด - ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
-	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของ อจท.
- 2) Smart PowerPoint เรื่อง อริยสัจ 4
- 3) การ์ดรูปภาพเกี่ยวกับไตรลักษณ์
- 4) คลิปวิดีโอข่าว/เหตุการณ์ปัจจุบัน
- 5) คลิปวิดีโอ ละคร ซีรีส์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) เว็บไซต์สำนักข่าว
- 2) เว็บไซต์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 3) เว็บไซต์เกี่ยวกับหลักธรรมอริยสัจ 4

ตอนที่ 1 เติมคำตอบเกี่ยวกับหลักธรรมชั้น 5 ลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์

วิญญาน.....
.....
.....

ขันธ์วิญญาน.....
.....
.....

จักขุวิญญาน.....
.....
.....

ชีวิตวิญญาน.....
.....
.....

โสตวิญญาน.....
.....
.....

กายวิญญาน.....
.....
.....

มโนวิญญาน.....
.....
.....

รูป.....
.....
.....

สังขาร.....
.....
.....
.....

เวทนา.....
.....
.....
.....
.....

สัญญา.....
.....
.....

ตอนที่ 2 อธิบายหลักธรรมต่อไปนี้

1. อธิบายความหมายและองค์ประกอบของหลักธรรมวุฑฒิธรรม 4

.....

.....

.....

.....

.....

2. เลือกองค์ประกอบของหลักธรรมวุฑฒิธรรม 4 มา 1 ข้อ แล้วยกตัวอย่างการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน
ที่สอดคล้องกัน

.....

.....

.....

.....

.....

3. อธิบายหลักอิทธิบาท 4 ในบริบทของการทำงาน พร้อมตัวอย่างการนำไปใช้ พอสังเขป

.....

.....

.....

.....

.....

4. ยกตัวอย่างการนำหลักธรรมสัปปริสธรรม 7 ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

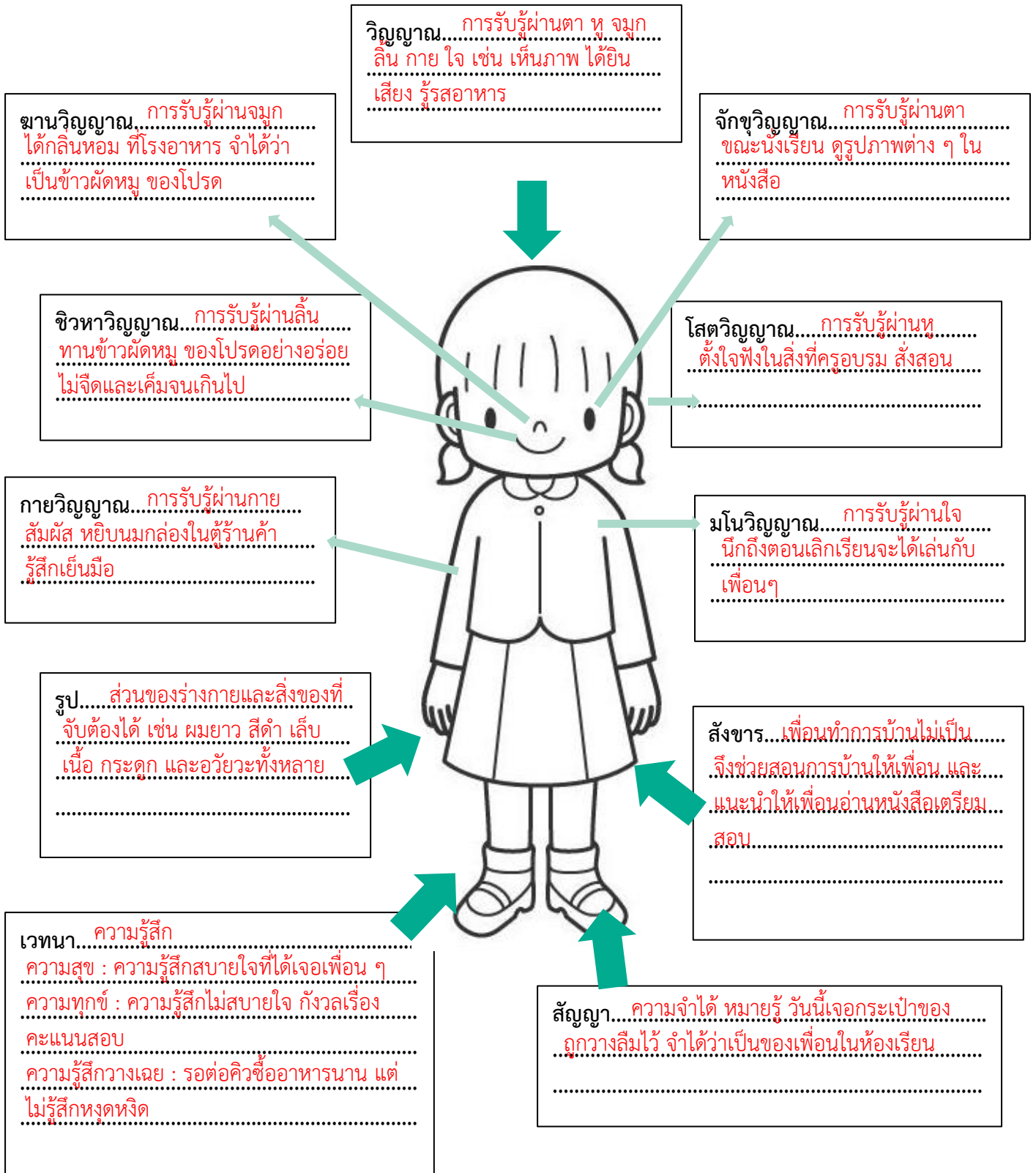
.....

.....

ตอนที่ 1

เติมคำตอบเกี่ยวกับหลักธรรมชั้น 5 ลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์

ตอนที่ 2 อธิบายหลักธรรมต่อไปนี้

1. อธิบายความหมายและองค์ประกอบของหลักธรรมวุฑฒิธรรม 4

-ธรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญาและคุณธรรม ประกอบด้วย.....
-1.. สัมปรีทสังเสวระ.= คบหากันคนดี มีคุณธรรม.....
-2.. สัทธัมมัสสวนะ.= ฟังและศึกษาธรรมที่ถูกต้อง.....
-3.. โยนิโสมนสิการ.= คิดไตร่ตรองด้วยเหตุและผล.....
-4.. อัมมกานัมมปฏิบัติ.= ปฏิบัติตามธรรมที่ได้เรียนรู้จริง.....

2. ให้นักเรียนเลือกองค์ประกอบของหลักธรรมวุฑฒิธรรม 4 มา 1 ข้อ แล้วยกตัวอย่างการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันที่สุดอดคล้องกัน

-การคิดอย่างรอบคอบและใช้เหตุผลตัดสินใจก่อนทำสิ่งต่าง ๆ.....
-เช่น ก่อนเลือกซื้อของเล่นหรืออุปกรณ์ราคาแพง คิดให้ดีๆ “จำเป็น/คุ้มค่าหรือไม่”.....

3. อธิบายหลักอิทธิบาท 4 ในบริบทของการทำงาน พร้อมตัวอย่างการนำไปใช้ พอสังเขป การใช้อิทธิบาท 4 ในการทำงาน เป็นหัวใจของความสำเร็จ เพราะช่วยให้เราทำงานด้วย ใจรัก ขยัน ตั้งใจ และรู้จักคิดไตร่ตรอง จึงสามารถก้าวไปสู่เป้าหมายได้อย่างมั่นคง ดังนี้

1. ฉันทะ (มีใจรักงาน) มีความชอบ มีใจรักและเห็นคุณค่าของงานที่ทำ
ตัวอย่าง: ครูมีใจรักในการสอน จึงเตรียมสื่อการสอนและใส่ใจนักเรียนอย่างเต็มที่
2. วิริยะ (มีความเพียร) ขยัน หมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
ตัวอย่าง: พนักงานขายต้องพยายามติดต่อลูกค้าใหม่ ๆ แม้จะเจอการปฏิเสธ แต่ก็ไม่ล้มเลิก
3. จิตตะ (เอาใจใส่) ตั้งใจจดจ่อ มีสมาธิ ใส่ใจกับงานที่ทำ
ตัวอย่าง: นักบัญชีตรวจสอบตัวเลขอย่างรอบคอบ เพื่อให้รายงานทางการเงินถูกต้อง
4. วิมังสา (หมั่นไตร่ตรอง) รู้จักคิด วิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขงานอยู่เสมอ
ตัวอย่าง: หัวหน้าทีมประชุมร่วมกัน หาวิธีแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น และปรับปรุงระบบงานให้ดีขึ้น

4. ยกตัวอย่างการนำหลักธรรมสัมปรีทธรรม 7 ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

-ตั้งใจอ่านหนังสือ เพราะรู้ว่าเป็นผลดีต่ออนาคตและช่วยให้สอบผ่าน.....
-จัดเวลาอ่านหนังสือให้พอดี ไม่หักโหมจนเสียสุขภาพ แต่ก็ไม่น้อยเกินไป.....
-เลือกเป็นเพื่อนกับคนขยัน มีน้ำใจ และจริงใจ เพื่อช่วยเกื้อหนุนกันและกัน.....
-เข้าร่วมช่วยเหลืองานชุมชน ด้วยจิตสาธารณะและให้เกียรติผู้ใหญ่และผู้ร่วมงาน.....

แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ มีวินัย			ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เสียสละ			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			การร่วมมือ ทำงาน ส่วนรวม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	มีการวางแผน ร่วมกัน ทำงาน			มีการแสดง ความคิดเห็น ของสมาชิก			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			มีการปฏิบัติ ตามขั้นตอน ที่วางไว้			สามารถ ให้คำแนะนำ กลุ่มอื่นได้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน

การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	3	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	2	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

[illegible]

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
7-6	ดี
5-4	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็น ชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และ ปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด
	5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	<u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด
	6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	<u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความเป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูทวดเที่	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด
	7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	<u>น้อยครั้ง</u>
	7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด
	8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	<u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	<u>เป็นส่วนใหญ่</u>	<u>เป็นบางครั้ง</u>	<u>น้อยครั้ง</u>

แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 3.	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมายของข้อ ธรรมสำคัญใน กรอบของอริยสัจ 4 ที่กำหนด ได้ถูกต้อง ครบถ้วน <u>ชัดเจน</u> <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมายของข้อ ธรรมสำคัญใน กรอบของอริยสัจ 4 ที่กำหนด ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>พุดถ่ายทอด</u> ความหมายของข้อ ธรรมสำคัญใน กรอบของอริยสัจ 4 ที่กำหนด ได้อย่างถูกต้องเป็น บางส่วน <u>ด้วยภาษาของ</u> <u>ตนเองได้</u>	<u>ไม่สามารถพุด</u> <u>ถ่ายทอด</u> ความหมายของ ข้อธรรมสำคัญ ในกรอบของ อริยสัจ 4 <u>ที่กำหนดได้</u>
ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 1. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏ	วิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ หรือ เรื่องราวใน ชีวิตประจำวัน จาก กิจกรรมสืบทุกข์ จับทางแก้	วิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ หรือ เรื่องราวใน ชีวิตประจำวัน จาก กิจกรรมสืบทุกข์ จับทางแก้	วิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ หรือ เรื่องราวใน ชีวิตประจำวัน จาก กิจกรรมสืบทุกข์ จับทางแก้	วิเคราะห์ข่าว สถานการณ์ หรือ เรื่องราวใน ชีวิตประจำวัน จาก กิจกรรมสืบทุกข์ จับทางแก้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
ในข้อมูลที่พบเห็น ในบริบทของการดำเนิน ชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์ความ สอดคล้องกับ หลักธรรม ใน กรอบอริยสัจ 4 เพื่อหาแนว ทางการปฏิบัติไปสู่ การดับทุกข์หรือ การแก้ปัญหา ได้ <u>อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน</u> <u>สมเหตุสมผล</u>	วิเคราะห์ความ สอดคล้องกับ หลักธรรม ใน กรอบอริยสัจ 4 เพื่อหาแนว ทางการปฏิบัติไปสู่ การดับทุกข์หรือ การแก้ปัญหา ได้ <u>อย่างถูกต้อง</u> <u>ครบถ้วน</u>	วิเคราะห์ความ สอดคล้องกับ หลักธรรม ใน กรอบอริยสัจ 4 เพื่อหาแนว ทางการปฏิบัติไปสู่ การดับทุกข์หรือ การแก้ปัญหาได้แต่ <u>ไม่ถูกต้องทั้งหมด</u>	วิเคราะห์ความ สอดคล้องกับ หลักธรรม ใน กรอบอริยสัจ 4 <u>แต่ไม่สามารถหา</u> <u>แนวทางการปฏิบัติ</u> <u>ไปสู่การดับทุกข์</u> <u>หรือ การแก้ปัญหา</u> <u>ได้</u>
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกันผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ สามารถแสดง ความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น	<u>แสดงความคิดเห็น</u> <u>ของตนเอง รับฟัง</u> <u>ความคิดเห็นของ</u> <u>ผู้อื่น โดยสนับสนุน</u> <u>หรือคัดค้าน</u> <u>ความคิดเห็นนั้น</u> <u>ด้วยกิริยาวาจาที่</u> <u>สุภาพ ให้เกียรติ</u> <u>ผู้อื่น พร้อมทั้ง</u> <u>ปฏิบัติงานที่ตนรับ</u> <u>ผิดชอบจนสำเร็จ</u> <u>เป็นที่พึงพอใจ</u> <u>ของกลุ่ม</u>	<u>แสดงความคิดเห็น</u> <u>ของตนเอง</u> <u>รับฟังความคิดเห็น</u> <u>ของผู้อื่น โดย</u> <u>สนับสนุนหรือ</u> <u>คัดค้านความ</u> <u>คิดเห็นบ้างด้วย</u> <u>กิริยาวาจาที่สุภาพ</u> <u>ให้เกียรติผู้อื่น</u> <u>พร้อมทั้ง</u> <u>ปฏิบัติงานที่ตน</u> <u>รับผิดชอบจน</u> <u>สำเร็จ</u>	<u>แสดงความคิดเห็น</u> <u>ของตนเอง</u> <u>รับฟังความคิดเห็น</u> <u>ของผู้อื่น หรือ</u> <u>ปฏิบัติงานที่ตน</u> <u>รับผิดชอบจน</u> <u>สำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมา</u> <u>กระตุ้น</u>	ปฏิบัติงานที่ตน รับผิดชอบได้ แต่ไม่รับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ด้านอื่นๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

- ปัญหา/อุปสรรค

- แนวทางการแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก
(นางสาวสุภาวดี บุสดี)